

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Bodoči državni zbor.

II.

Danes vrše se zadnje volitve za državni zbor v velikem posestvu dalmatinskem, in skoro bode mogoče prav natančno povedati razmerje bodočih strank in frakcij državnozbornskih, iz katerih se bode sestavila večina, oziroma, iz katerih bode skušal sestaviti jo ministerski predsednik grof Taaffe.

Kdo se bode čudil temu, da pri nas vladajo vse drugačni nazori o parlamentarnem življenju, nego v državah, kjer je parlamentarizem globoko ukoreninjen v vseh slojevih naroda. Mladi smo še v ustavnem življenju, ne upamo se še prav postaviti se na lastne noge in radi se damo voditi, namesto da bi, kar bi bilo povsem naravno, vodili mi sami. Posebno karakteristična sestava našega avstrijskega parlamenta pa pospešuje izvanredno to čudno prikazen, da ne delajo večine ministrov, nego da ministri delajo večine.

In tako vidimo, kako se vrše pogajanja ministerskega predsednika grofa Taaffeja z voditelji raznih strank, da bi se iz njih sestavila bodoča večina. Dan za dnevom menjava se situacija, kakor v kaleidoskopu, a jasnega, konečnega rezultata do zdaj še ne moremo zagledati. Položaj je bolj nejasen, kakor je bil kedaj poprej, razna deloma prav nasprotna poročila pobijajo se jedno z drugim.

Ko je odstopil Dunajevski, šlo je veselje po nemškem Izraelu levičarjev, kajti rodila se je misel v njih, da zdaj je prišel njih čas, zdaj bode prišla vrsta zopet nanje. Ponovilo se je to veselje, ko je na tako nečuden način podlegla staročeska stranka pri volitvah v kmetskih občinah in v mestih na Češkem. Ponosno začela je dvigati glavo ona stranka, kateri je bil Dunajevski najbolj črten član vsega ministerstva, akopram je baš v svoji stroki si pridobil tacih zaslug za uredbo naših financ, katerih mu ne more odrekati nikdo, katerih bi mu ne smel odrekati niti najhuj njegov sovražnik. A dovolj temu, da je bil Slovan, tega mu liberalna nemška levica ni nikdar odpustila, in ko je padel, priredili so baš organi nemške levice upravo huronski divji ples, kakor ga napravljajo divjaki okolu svoje žrtve!

Ohladilo se je to divje veselje še le, ko so Dunajske volitve pokazale, kakor že poprej one v kmetskih občinah na Nižjem Avstrijskem, in pozneje v nekaterih gornje štajerskih mestih, da velik del nemškega naroda sam ne mara za gospodarstvo nemške levice, katera si je že domišljala, da jej ne more več izpodleteti, da mora priti na krmilo. V tem porazu nemške levice leži velika moralna pomenba, katere nikakor ne odvaga to, da je ona navidezno obdržala pač število svojih poslancev skoraj nespremenjeno in vstopi v novo zbornico skoro jednako močna, nego je bila v starej. Bolj ko kje drugod, velja tu, da glasove treba ne samo šteti nego tudi tehtati.

Da ne bi dajal krivični Schmerlingov volilni red baš tej stranki toliko neopravičene zaslonbe in toliko predpravice, pač bi bile njene vrste mnogo redkeje, kar bi pa bilo popolnoma pravično in bi razmerje bilo primerno faktičnim odnošajem. V oholosti svojej stavili so pri pogajanjih, katere je pričel grof Taaffe z njimi, take pogoje, da so se obravnave, vsaj začasno, popolnoma ustavile in je ministerski predsednik sam sprevidel, da je levici le za to, da bi prišla do gospodarstva. Njej ni na tem, da bi bila del nove večine, katera bi se sestavljala iz raznih skupin, del velike večine, kakor jo je nameraval skupaj spraviti grof Taaffe, ne, ona hotela bi biti večina v večini, gospodovati neomejeno. Priklopila bi si bila samo Poljake in srednjo stranko, da bi baš za silo imela večino in tako mogla odločevati v vseh važnih uprašanjih. A na srečo Slovanov in drugih narodov avstrijskih se vsaj dozdej ta kombinacija še ni posrečila.

Poljaki postopali so dozdej korektno, kajti, akoravno nemajo onih visocih nazorov o slovanski vzajemnosti, kakor jih nahajamo pri Čehih, in se dadó le raje voditi po lastnih interesih, priznati moramo vendar, da ne kažejo posebnega nagnenja navezati se tako tesno na stranko, ki se je vedno kazala Slovanom sovražna. Dobro jim je tudi v spominu, kako se je obnašala baš nemška levica v vprašanji, ki je bilo tako globoko segajočega pomena za Poljake, kakor tudi za vso državo, kakor je bilo vprašanje ob odpisu gališkega zemljiško-odveznega dolga. Preteklo soboto izrazil se je o tem tudi precej

jasno dozdanji predsednik poljskega kluba, poslanec Javorski, ki je posebno poudarjal, da bi Poljaki nikdar ne dovolili, da bi Nemci imeli prevago, ali kako hegemonijo v državi. Program nemško liberalne stranke imenoval je skozi in skozi centralističen, tako centralističen, da bi se smelo misliti, da je osnovan v dobi, ko je bil centralizem v najlepšem cvetu. Poljaki pridružijo se radi vsem onim, ki se ozirajo na zahteve avtonomije, skupnjo z njimi hočejo Poljaki vedno delati, pod njimi nikdar. O skupnem delovanju na podlagi gori omejenega programa nemške liberalne stranke ne more biti govora. Poljski klub podpiral je vlado v zavesti, da je ta podpora bila potrebna, ker bi drugače nastopila nemška supremacija.

Tako blizu izjavil se je mož, ki velja za vodjo Poljakov, in ta njegov jasni govor ni nikakor po volji levičarskim organom, ki so že mislili, da bode grof Taaffe moral kar nepogojno kapitulirati pred njimi. Saj je jedno vnanjih nemških glasil izreklo kategorično: Grof Taaffe neme drugo voliti, nego da se podvrže Nemcem ali pa da odstopi. Kakor pa kažejo dosedanje obravnave, se ne bode zgodilo niti jedno niti drugo, ker tako daleč, hvala Bogu, v Avstriji še vender nismo prišli, da bi se sploh moglo misliti, da jeden narod bi mogel še kedaj tako apodiktčno gospodariti nad vsemi drugimi. Narodna zavednost mej slovanskimi narodi se je preveč razvila, in ne bode pripuščala, da bi na dolgo mogla nad njimi gospodariti nemška levica.

Mi nismo nikdar prikrivali, da se ne naudujemo baš za grofa Taaffeja vlado, posebno kakor se je pokazala nam izvan Kranjske ob periferijah slovanskih, to pa vendar lojalno radi priznamo, da ne pričakujemo, da bi se državnik, kakor je on, ki uživa najvišje zaupanje, udal pretiranim zahtevam one stranke, od katere bi nam Slovanom ne bilo pričakovati nič dobrega, če pride do neomejenega gospodarstva. Kakor pa vse kaže, se to morda vender ne bode zgodilo še tako hitro. O važnem vprašanji, kako stališče bodo zavzemali Mladočehi v novem državnem zboru, govoriti hočemo v bodočem članku.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Navadno se govori, da nihče ni pal učen z nebes. V isti sapi pa treba dostaviti, da ni pravila brez izjeme. Taka izjema pa je „lepi gospod Ivan“ v starodavnem Kranju. On pal je izvestno jako učen z nebes, kajti, dasi je bil mlad krščen in najbrže za kožo tudi krvav, razkoračil se je v „Slovenca“, kakor je dolg in širok in svetuje nasprotnikom svojim „nekoliko ponižnosti.“ S tem, da je rekel „nekoliko“, izrekel je že ob jednom, da njegovi nasprotniki že imajo nekaj gramov ponižnosti in pohlevnosti, česar bi pa o njem ne mogli trditi. Takoj po tem priporočanju piše namreč doslovno: „Bodite si svesti, da še malo veste. Vi menite, ko ste pogledali nekoliko v skrivnosti sveta, da ste vzeli že vso modrost za se v najem, da več znate, kakor vsakdo drugi. Ta vaš napuh je nam nadležen in vam samim zelo škodljiv. Ne silite sé svojimi nazori v vsako hišo, ne trdite, da je le vaše mnenje pravo in resnično. Pri vaši mali duševni zmognosti vam to kaj malo pristoji.“

Blagorodni čitatelj je v teh vrsticah takoj zadel v črno. „Lepi gospod Ivan“ priporoča v prvem stavku ponižnost, v naslednjih pa že kriči, kakor petelin na gnojišči. O ponižnosti ni niti govora več, nasprotnike kar škropi liki z blagoslovljeno vodo z „malo duševno zmognostjo“, in očita jim napuh, kateri pa očivestno veje iz vsake vrstice njegove.

Lepi gospodine Ivane! nikarte pisariti tako! Blamirali ali pa blamovali — kar Vam je ljubše, — bodete se vsekdar. Kdor priporoča ponižnost, ne sme sam biti napihnen in v količkaj poštenih družbi ni običajno, da se političnemu nasprotniku očita „mala duševna zmognost“, da se črno na belo tiska: Vi malo veste. Koliko pa veste Vi? Mej nasprotniki Vašimi so juristi, trgovci, spoštovani meščanje, ki so že kaj sveta skusili in imajo, dasi neso pohajali črne šole, več praktičnega vida nego Vi, kateri se z Vami poskusijo lahko v vsacem oziru, morda le v čudni, a ne baš elegantni agitaciji ne. Mej nasprotniki Vašimi so najboljše obitelji, gospodje, ki so Vam vsaj do „kolarja“ dorasli, zatorej bilo bi taktno, da bi njim nasproti pisali malo bolj ponižno in brez napuha, kajti „Qui bene distinguit, bene docet.“

S temi besedami sem menda dovoljno dokazal, da nobeno pravilo ni brez izjeme in da tudi „lepi gospod Ivan“ ni učen padel z nebes, ali vsaj to, da ponižnost v njem še ni glavna čednost, marveč, da mora dan na dan na vsa usta hvaliti Boga, da napuh nema bolečin.

Kakor je „lepi gospod Ivan“ mej Kokro in Savo izredna izjema, tako je tudi Anžonova Liza v Trnovem, v predmestju Ljubljanskem. Ona živi in gori za svojega gospoda Andreja, ona je bojevita kakor češka Vlasta, huda pa, kakor so njene vrstnice ob idilični Gradaščici.

Anžonova Liza ima sedaj mej krilnatim svetom v Trnovem veliko besedo. Povedal bi o njej lahko še kaj, a s tem pripisoval bi jej preveč važnosti. Vsake pesmi mora biti jedenkrat konec in Bog že skrbi, da drevesa ne rasto v nebo, on tudi vé, zakaj je kozi rog zakrivil. Zato sem Lizo le mimogrede omenil, nekaj zaradi lepšega, nekaj pa v večerno zabavo vsem onim, ki zahajajo v Bergantovo, v kratkem zaslulo gostilno.

Tih teden imamo sedaj. Po cerkvah zavita so razpela v črno tančico, in celo tiči so tak teden tako trdijo, bolj molčeči. Klerikalni moj kolega pa ne pozna tihega tedna, ali se vsaj ne ozira nanj,

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 21. marca.

S položajem naše notranje politike

se mnogo bavijo vsi listi. Levičarski seveda ne so prav nič zadovoljni, da se razvoj stvari ni zasakal njim ugodno, ter se tolažijo v izjavami nekaterih poljskih listov, ki mislijo, da se grofa Taaffe politika večine „od slučaja do slučaja“ ne bode mogla dolgo vzdržati, ter da pride že pri adresni ali pa pri budgetni debati do poloma. Vnanje nemško časopise se tudi izrazuje o tej zadevi, ter pravijo nekateri, da se utegne grof Taaffe mej dvema stoloma usesti na tla. Pravijo, da grof Taaffe sam ne želi zveze Poljakov z nemško levico, drugače bi se mu že posrečilo dognati jo, ker ima velik upliv na Poljake.

O dogovorih grofa Taaffe

s Plenerjem donaša Krakovski „Czas“ nekatere zanimive podrobnosti. Plener se je baje kazal s početka trditi in je stavil pogoje, katerih grof Taaffe, ko se je obrnil na najvišjo instanco, ni vsprejel. Na to je baje grof Taaffe vprašal Plenerja kategorično, je li ima on (Plener) zagotovljeno večino v zboru. V tem slučaju, izjavil je grof Taaffe, da hoče odstopiti. Plener je pripoznal, da ni računati na večino, če Poljaki ne pritrdijo nepogojno večini. Na to je izjavil Taaffe, da v taci okoliščinah ostane in da bode njegova skrb, da omogoči vlado. Plener se je baje izrazil, da ne bode delal opozicije. Sklenilo se je torej nekako primirje in se bode poskušalo z večino od slučaja do slučaja.

Shod zaupnih mož

moravske narodne stranke sklical je v Brnu dr. Šrom na danes soboto. Tega shoda udeležili se bodo tudi češki poslanci iz Moravske, da se posvetujejo o položaji.

Shod poljskega kluba

sklical se bode, kakor se poroča iz Krakova, da se jasno odloči, kako se ima postopati v zvezi s situaciji, kakršna je nastala po dovršenih državnozbornih volitvah. Zaradi važnosti, vabili se bodo po pravilih poljskega kluba tudi poljski člani gospodske zbornice. Poslanec Javorski podal se bode o veliki noči na Dunaj, da se natanko informuje o položaji. V Levovu so bila te dni že posvetovanja o sedanjem parlamentarnem položaji, katerih se je udeležil tudi podpredsednik poljskega kluba Czerkawski. Ta posvetovanja se dozdaj še tajna in se o njih torej še ni nič zvedelo v javnosti.

Dan, kdaj se snide državni zbor,

menda navzlic nasprotnim trditvam še ni natanko določen, kakor se poroča z dobro poučene strani. Niti to ni gotovo, kako dolgo bode zboroval po veliki noči. To je odvisno od tega, se li bode sešle delegacije že junija meseca, ali pa še le v jeseni, kakor želi ogerska vlada. Odločilo se v tej zadevi še ni nič.

Dr. Rieger pri papežu.

Kakor se poroča iz Rima, bila sta dr. Rieger in njegova soproga dne 15. t. m. vsprejeta v privatni avdijenci pri sv. očetu, ki je z zanimanjem povpraševal po avstrijskih in čeških razmerah. „Monsieur de Rome“ govori v uvodnem članku o Riegru in njegovi sedanji osodi.

Vnanje države.

Avstrijski generalni konzul v Chile.

Vlada v Chile odzela je eksekvatur avstrijskemu generalnemu konzulu Linichu, katerega je obdolžila, da je posredoval pri korespondencah na korist ustajnikom. Je li to obdolženje utemeljeno, v trenutku ni mogoče razsojati, ker nedostajajo natančnejša poročila, storili pa so se vsi potrebni koraki, da se stvar razjasni. Je li Linicha vlada Chilenska res iztirala, tudi to ni gotovo. Da ne bodo avstrijski podložniki v burnih odnošajih, kakor so

kar priča njegov podlistek „Kandidat“, ki je vreden, da ga vsakdo dvakrat in pazno prečita. Vreden zaradi tega, da se spozna taktika dotične gospode. Vajeni smo že, da volilce skušajo loviti na svoje limanice z jeremijadami o velikih bremenih, naloženih davkoplačevalcem Ljubljanskim, dasi bi prišli v hudo zagato, ko bi morali naštetih le par mest, kjer so tako nizke priklade, kakor baš v Ljubljani, — sedaj so se spravili še nad okrajne sodnike, ter bi iz jednega slučaja radi za svoje namene delali kapital. A dosegli bodo nasprotno. Ko bi napominani slučaj tudi bil istinit, kar pa dvomimo, bi gospodje vendar morali pomisliti, kako bi jih peklo, ko bi se sulica obrnila in kakšen njihov član na tak način začel vrteti na ražnu. Pomisliti bi morali dalje, kakšna so pravila gostoljubnosti in kako nelep značaj se pojavlja v tem, koga nagovarjati k temu ali onemu, potem pa pisati, da je to bilo le „malo šale“. Tako ne dela resen možak, ampak le kak predpustni godec. Ali se pa ta obrt ujema z dotičnikovo obleko, je pa uprašanje, katerega nečem rešiti baš sedaj, — ko je tihi teden. s.

zdaj v Chile trpeli škode, naprosil je g. Linich takoj svojega nemškega tovariša, da prevzame varstvo avstrijsko ogerskih podložnikov, kar se je tudi zgodilo.

Srbska skupščina.

Dosedanji prvi podpredsednik Katič voljen je predsednikom, Vuković prvim in Milija Milanović drugim podpredsednikom. Voljeni so torej sami radikalci.

Nove ruske železnice.

Rusija dobro spoznava veliko važnost dobro urejenih železnic, posebno na meji. Po najnovejših poročilih se bodo še to leto pričele graditi tri nove strateške proge v zapadnih mejnih okrajih. Posebno važna je proga Grodno-Grajevo proti vzhodni pruski meji, katere grajenje nemškim listom ni kaj po volji. — Dalje se bode pričelo graditi že meseca maja železnica iz Vladikavkaza do pristanišča Petrovsk na Kaspiškem morji, katere zgradbo je nedavno sklenil ministerski svet.

Rumunska vlada

dela na vse kriplje, kakor se poroča iz Bukurešta, da si pridobi garancije za dober uspeh splošnih volitev za zbornico. Posebno si prizadeva pridobiti privržence poprejšnjih ministrov Manu in Labovary, kar se ji je baje posrečilo.

Smrt princa Napoleona

nikakor ne upliva na politične odnošaje francoske, ker bonapartizem v notranji politiki francoski nema skoro nobene veljave, odkar je propalo boulangerstvo. Morda nikdar ni bila Napoleonska legenda tako na slabem, nego baš sedaj. Seveda ni izključena mogočnost, da se stvar zasuče, a za zdaj se tega nikakor ni bati.

Vlada severoameriških zjedinenih držav

je v veliki zadregi zaradi dogodkov v New-Orleansu. Rada bi pokazala Italiji nasproti vsaj dobro voljo in kaj storila, na drugi strani pa ne more ničesar opraviti, ker so v justičnih zadevah posamične države avtonomne. Tako torej v tej zadevi nema veliko upliva na državo Louisiana, v kateri so se godile grozovitosti. Jedino, kar je torej zvezna vlada mogla storiti, je bil telegram državnega tajnika Blaina guvernerju Louisiane, ki je opominjal, da se spoštujejo pravice podložnikov tujih držav, zabrani daljne prelivanje krvi, in pozove krivce na odgovor.

Društvo „Maffia“ v New-Orleansu

poslalo je baje odvetniku Parkersonu, ki je bil vodja muzice, ki je „linchovala“ Italijane, pretilno pismo s podpisom „Maffia“. V tem pismu se mu grozi, da ga bodo umorili, njegovo rodbino pa zastupili. Tako počenjanje gotovo ne bode pripomoglo, da bi se povrnil mir. Guverner dobil je sicer ukaz kaznovati one, ki so se udeležili groznih dejanj, katere smo popisali, a pri splošni razburjenosti je dvomljivo, bode li to mogel izvesti. Nad 700 Italijauov je že zapustilo mesto.

Dopisi.

Iz ljubljanske okolice, pod 16. februarja [Izv. dop.] v št. 39 časopisa „Slovenski Narod“ iz dne 18. februarja 1891 priobčeni dopis prosimo na podlagi § 19. tiskonega zakona popraviti sledeče, na istem mestu, ker je bil priobčen dotični dopis:

1.) Ni res kar trdi dopis da „kakor podrobne točke tega računa kažejo, z denarjem ni štedil, kajti sami nadzorovalni troški znašajo 700 gld. brez tu sem spadajočih prituklin“, a res je pa da znašajo navedeni troški le 600 gld., kar za pokritje troškov nadzora največjega cestnega okraja na Krajskem pač ni preveliko.

2.) Ni res: „da izpisek iz dnevnika kaže, da je to leto cestni odbor posebno na to mislil, kako bi župane in pri volitvah merodajne osebe zadovoljil“.

3.) Ni res: „Odborniki imeli so od načelnika denar na razpolago“, kar bode potrdili vsi odborniki cestnega odbora okolice ljubljanske, ampak res je da so nekateri cestni odborniki, zakladali iz lastnega premoženja cestna dela v njih okrožji celo leto ali vsaj pol leta.

4.) Ni res: „da je cestni odbor brez nadzorstva pokladal cestne račune, ne zmeneč se za zakon, kateri strogo veleva, da odborniki na svojo roko nikakega dela prevzeti ne smejo, in ako dela odbor izjemoma kako delo v svojem delokrogu, morajo biti troški po dotičnem županstvu potrjeni.“

Res je pa da so cestni odborniki prevzeli le zgolj zelo nujna dela, katerih ni kazalo odložiti, kakor na pr. kak potrt most, držaji pri nevarnih krajih kake ceste, za kar ni kazalo klicati v ta namen sejo sedmerih odbornikov in zato napravljati troške, kateri bi veljali trikrat več, ko vsa namerjavana naprava.

5.) Ni res: „da bi odbornik (Ižanski) in njegov cestar polagala računa brez županovega potrdila“, kajti res je le, da Ižanski cestar ni nikdar polagal nikakih računov, pač pa prinesel vsaki mesec pobotnico v svoji mezdi, katero je Ižanski župan potrdil.

6.) Ni res: „da iz teh računov se mora sklepati, da je korake čez hišni prag storjene zaručunal (Ižanski odbornik) cestnemu odboru, ako je pri tem

le mislil da je cestni odbornik. Res je: da je ižanski cestni odbornik Jarnej Toni, kateri ima nadzorovati največji rajon (okraj) v največjem cestnem okraju dežele Kranjske, namreč šest županij, ker so same okrajne ceste, za celo leto zaračunal le 70 gld. kar je gotova borna svota za jednega cestnega odbornika se tolikim opraviлом.

7.) Ni res: „da se je cestni odbor dalje posebno milostivega kazal taistim krajem, kjer stanuje njegovi zaupni možje, — Dobrava, Šmarje in Grosuplje se s tem posebno odlikujejo“, res je pa da cestni odbor ljubljanske okolice dela in poprave le tam izvršil, kjer so bile nujno potrebne.

8.) Ni res: „da ima načelnik cestnega odbora razun družih človeških slabostij tudi to, da se o računih moti, kaže št. 225. Tu zaračuna Medvodskega cestarja mezdo za mesec november 1890, akopram se odbornik Kavčič pod tek. št. 211 izkaže da je mezdo tega cestarja vse leto poravnal in da se ta napaka zasleduje se kakih par mesecev nazaj; a res je pa da je gospod Kavčič pač plačeval cestarja, predstojnik cestnega odbora okolice ljubljanske mu je pa ta izdani denar seveda iz blagajnice cestnega okraja povrnil in se je svota 216 gld. za Medvodskega cestarja od glavnega računa odtegnila.

9.) Ni res: „da meseca oktobra pride načelniku na misel, da bi bilo potrebno most čez Ljubljano Podpečjo popraviti. V to sverho skliče kar dva voza odbornikov, kateri so po dolgi razpravi dognali, da je skrajni čas popraviti most. Da se vse v domačem okvirju naredi, zaukaže se Dobrovškemu odborniku, da prevzame vso dobavo hrastovega lesa ne ceneje ko po 90 kr. kubični čevelj. Ta les bi se bi po očitni dražbi gotovo po tretjini ceneje dobil, ko bi se hotelo štediti, a štedenja nema okrajni cestni odbor na svojem praporu. V pozno jesen se je začel most popravljati, kakor da bi poprej nihče o potrebi poprave ne vedel, in izdalo se je 776 gld. 40 kr. ne da bi bila zgradba na pol storjena.“ Res pa je da je prišlo v istini šest odbornikov in en župan na lice mesta, ali so prišli na dveh ali treh vozeh, je popolnem irelevantno, po domače rečeno nima nikakega pomena, da so si ogledali most čez Ljubljano pri Podpeču, kar je popolnem v smislu postave bito, a tudi zaradi po deželnem odboru novo uvrsteno okrajno cesto z Dobrove skozi Horjul v Brezje. Popravljati ali delati pa se ni mogel ta most preje kakor v Božiču pretečenega leta, ko je bila Ljubljana najmanjša, most pa v veliki nevarnosti, kakor tudi ni res da se je Dobrovškemu odborniku zaukazalo kaj, ampak naročilo se mu je zgolj kot večaku, naj poskrbi potrebni les za most, ker se baš dobi v njegovem okraju za gradnje mostu les najbolj ceneje, in ga nikdo po 90 kr. kubični čevelj ni hotel dati, in bi se pri očitni dražbi tudi nikakor ne bila dosegla manjša cena.

10.) Ni res da se „hvaležno spominja račun tudi zaslug nekaterih okrajnih slug, kajti dobili so razun nagrade za volilno agitacijo tudi še plačila za neke nepotrebne oklice.“

Res pa je da nikdo od šesterih okrajnih slug c. k. okrajnega glavarstva ni dobil niti krajcarja za volilno agitacijo, ker iste sploh potreba ni bilo, še manj pa za nepotrebne, tako po dopisniku zvane oklice, ker so vsi po § 36 odstavek III deželne cestne postave utemeljeni in predpisani.

11.) Res je pa da je Andrej Knez zaračunal 75 gld. 65 kr. a ne za kovačnico, ampak za lepo sobo ki služi za pisarno in poleg tega za druge pisarne potrebščine, kar gotovo ni pretirana svota za največji cestni okraj na Kranjskem. Kar dopisnik „iz ljubljanske okolice“ govori o troških in preostanku mu povemo, da se je isti nad 875 gld. 23 kr. pomnožil še za svoto 216 gld. in da ima cestni odbor dobiti še ne malo svoto pri c. k. davkariji v Ljubljani tedaj gotovo znamenje da se je dobro gospodarilo.

12.) Ni res: „da tudi ni izkazano, je li dolg 1000 gld. kmetijski hranilnici izplačan ali hodi tisočak senožeti in njive kupovati.“

Res pa je, da je priložena računu bila menjica o tem dolgu in to uničena, da se je dolg kmetijski hranilnici ljubljanske okolice izplačal vže meseca julija 1890. Predstojnik cestnega odbora pa ni prej ni slej kupoval za tisočak cestnega odbora senožeti in njive, sploh vže na svoj račun vže pet let ni kupil pedi zemlje. Prav mirno pričakuje cestni odbor ljubljanske okolice, razsodbo deželnega odbora o pritožbi katera se je uročila v njegovem poslovanju, kakor sploh v vsih družih zadevah njegovega ravnanja, kajti gotovo pristni dokaz je da so izvoljeni člani cestnega odbora ljubljanske okolice večinoma skoraj preko petnajst let in so bili pri zadnji volitvi 21. februarja skoraj jednoglasno izvoljeni zopet po najbolj odličnih in zaupljivih možeh tega okraja — da vsaj ne gospodarijo slabo — in to naj si dopisnik „iz ljubljanske okolice“ tudi za dobo daljših let zapomni!

V Ljubljani 19. marca 1891.

Sè spoštovanjem

Za cestni odbor ljubljanske okolice:

Predstojnik:
And. Knez.

Namestnik:
Jakob Mathian.

Dalje v prilogi.

Pravda Einspieler-Foresti.

Iz Celovca, 15. marca.

(Dalje.)

Rainer (Forestijeva priča), notar Podkloštrum, pripoveduje, da so začeli za udovo Šojer nabirati: v ta namen se je članek sestavil na podlagi govorjenja raznih ljudij, o katerih se je mislilo, da resnico govorijo. Tudi je Foresti prosil za tako poročilo.

Predsednik prebere Rainerjevo poročilo, ki ima pa mnogo neresničnega v sebi.

Rainer nadalje pripoveduje, da se je Einspieler okoli vozil zaradi agitacije, tudi ga je mnogokrat na železnici videl. (!!) Trdi, da se je razpor naredil mej prebivalstvom, prej so ga Slovenci prijazno pozdravljali, zdaj ga (Rainerja) pa grdo gledajo. Da bi se bil župnik branil, Šojerja deti v sv. olje, tega sam ne ve, to je le od župana slišal. Zaradi zvonjenja pa prizna, da se je zmotil, ko je Forestiju poročal, da župnik tega ni dopustil. On (Rainer) kot Celovčan ni vedel, da mrtvaški zvonček Podkloštrum ni v navadi. Sicer pa pristavi, da poročila Forestiju ni zato poslal, da bi se v listu priobčilo, ampak le, da bi Foresti vedel, v kakem redu so se reči po vrsti godile.

Dr. Porzer: „Ker ste pristaš liberalne stranke, ste gotovo le to v poročilo zapisali, kar ste slišali od liberalnih pristašev.“

Rainer pritrudi.

Dr. Porzer: „Potem se je bati, da je tudi poročilo pristransko.“

Dr. Abuja: „Ali ste Forestiju pisali, da je vse to gotova resnica?“

Rainer: „Saj je tudi sam ljudi izpraševal.“

Grum (Forestijeva priča), župan Podkloštrum, pove na uprašenje, kako more on dokazati, da se je župnik branil priti k umirajočemu Šojerju, da je on (župan) ljudem rekel, naj gre kdo po župnika, da se je pa na to slišal glas nekega študenta: „Saj je že nekdo tam bil, pa župnik neče priti.“ (Zakaj pa tega študenta niso za pričo pripeljali? — Op. poroč.) — Kaj je Janez Majer župniku rekel, tega on ni slišal, pa od dr. Platzerja je izvedel, da je Majer župniku rekel: „Te nesreče ste vi krivi.“ Tudi pravi, da je Einspieler veliko agitiral in malo doma bil, da je zanemarjal (?) svoje dolžnosti. Priča pravi nadalje, da je bilo „Mirovo“ poročilo o dogodkih Podkloštrum neresnično, Forestijevu pa resnično, zato so on, Brugger, Henrik Majer in Avgust Majer podpisali neko izjavo, v kateri pravijo, da je v „Mirovem“ poročilu vse polno lažij, kar pa je pisala „Deutsche Allgemeine Zeitung“, da je gola resnica. Na uprašenje, kaj si on misli pri besedi „hujskanje“, odgovori, da to, če kdo okoli hodi in agituje. Zastran mrtvaškega zvončka potrdi, da Podkloštrum ni v navadi.

Dr. Porzer: „Kako morete Vi reči, da je bilo poročilo v „Miru“ vse zlagano, saj sami niste bili pri tepeži pričujoči?“

Grum: „Sem pa od drugih slišal.“

Dr. Porzer: „Kdor sam ni videl, ne more nič pričati.“

Predsednik: „Ali je res, da ste bili že pred Einspielerjevim prihodom dve stranki Podkloštrum?“

Grum: „To je res; že prej ste bili dve stranki.“

Henrik Majer (Forestijeva priča) je tudi podpisal tisto izjavo, da je v „Miru“ vse zlagano, čeravno ni bil sam priča tepeža. On pa potrdi, da ste bili že prej dve stranki Podkloštrum, tudi ne more reči, da bi bil župnik posebno ščeval ali kako zdrážbo naredil. To pa je izvedel od učitelja, da je župnik parkrat šolo zamudil.

Dr. Porzer: „Če niste bili zraven, kako ste mogli podpisati tisto izjavo?“

Priča molči.

Dr. Porzer: „Kolikokrat je župnik šolo zamudil?“

H. Maier: „Kake tri- ali štirikrat.“

Einspieler omeni, da on skrbno drži šolske ure, če ga pa kedaj kako nujno opravilo šoli odtegne, nadomesti tisto uro drugikrat. Zavoljo agitacije pa ni še zamudil nobene šolske ure.

Janez Brugger (Forestijeva priča) izpove jako ostro in strastno zoper župnika. On pravi, da je slišal, ko je Majer župniku rekel: „Tega ste vi krivi!“ Da se je župnik tresel, ker ga je vest pekla. Da je slišal govoriti, da župnik ni hotel priti k umirajočemu Šojerju. Da je tudi on tisto izjavo podpisal.

Predsednik: „Kako pa hočete pričati, kako se je tepež vršil, saj niste bili zraven?“

Brugger: „Izjavo smo pisali, da bi nasprotnikom usta zamašili in ker se je stvar res tako pripovedovala, kakor je stalo v „Deutsche Allgemeine Zeitung“. Priča misli, da je bilo župnikovo hujskanje krivo tega umora. On trdi, da je župnik po vseh hišah agitiral.

Einspieler: „Povejte mi tiste hiše, po katerih sem agitiral.“

Brugger: „Govorilo se je, da so vam morali v Pečah vsi roko dati, da bodo z Vami volili.“

Boštjan Zollner (Forestijeva priča), hlapec pri Grumu, je slišal, da je natakarka Grumu pravila, kaj je župnik rekel: „nista vredna, da ju

zemlja nosi“; da bi bila pravila pa tudi o „nemških psih“, tega ni slišal.

Jurij Majer (Forestijeva priča), davkarski kontrolor Podkloštrum, pove, da je njegova žena natakarico izpraševala, kako je bilo pri tepeži, in da je natakarka ženi pravila, kaj je župnik govoril: „Vse je tako lepo, samo dva sta, ki nista vredna, da ju zemlja nosi, naj se pogrezneta, kjer stojita, ta nemška psa.“ Krčmar Ermakora pa je bojda rekel: „Jaz sem oštir, ne smem nič govoriti.“ Tudi priča pove, da je Einspieler veliko agitiral; da bi pa zanemarjal svoje dolžnosti, o tem ni kaj posebnega slišal. Priča potrdi, da je to res, kar je Foresti pisal o tepeži.

Dr. Porzer: „Ali ste Vi videli celi tepež?“

Priča zanika.

Dr. Porzer: „Tedad ne morete nič potrditi, ali je Foresti resnico pisal ali ne.“

Dr. Abuja: „Ali ste ob času volitev župnika večkrat videli, da je šel na železnico?“

Priča: „Skoraj vsaki dan.“

Emilija Majer, žena prejšnjega, pravi, da je njej točarica trikrat zatrnila, da je Einspieler rekel: „Nemški psi naj se v zemljo pogreznajo.“ Tudi je župnika večkrat videla iti na železnico.

Dr. Abuja: „Vi gotovo pogosto v cerkev hodite. Ali ste kedaj slišali župnika pri pridigi politikovati?“

Dr. Porzer: „Župnik ni dolžen, od svoje politike tukaj račun dajati. Tega ne dopuščam!“

Predsednik: „Pastimo to reč; saj za obravnavo nima tolike važnosti.“

Ana Pavlič (Forestijeva priča), natakarka pri Danijelu, pravi, da so na vrtu peli, pa pesmi ne pozna, tudi ni imela časa, se za to brigati. Samo to vé, da je župnik rekel: „Vsi smo dobre volje, samo dva nista vredna, da ju zemlja nosi, naj se pogrezneta, kjer stojita.“ Ob istem času pa, da se je pelo. Da bi bil župnik pa tudi govoril od „nemških psov“, tega se ne vé spominjati.

Prisednik dr. Hren: „Morda ste pa le pesem slišali: „Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada“, in da je tudi župnik to pel?“

Pavlič: „Ne, župnik je tiste besede govoril. Jaz že znam razločiti, kaj je petje in kaj govorjenje.“

Predsednik: „Zdaj pravite, da zaradi „nemških psov“ se ne veste več spominjati? Pri prvi obravnavi ste pa odločno rekli, da teh besed niste slišali.“

Priča pravi, da se ne more več spominjati.

Janez Maier (Forestijeva priča) izpove, da so Slovenci peli; da jim ni bilo prav, ko so prišli na vrt štirje liberalci. Da se je Šojer pritožil, zakaj mu župnik volitev očita. O „nemških psih“ nič ni slišal. Pravi, da je župnik od jednega do drugega letal, kakor bi jih podpihoval; kaj jim je župnik pravil, pa ne vé povedati. (Pri prvi obravnavi o tem nič ni govoril. — Op. poroč.) Trdi, da je župniku rekel: „Tega ni bilo treba, tega ste Vi krivi“, in da župnik na to nič ni odgovoril. (Tudi o tem Maier pri prvi obravnavi nič ni pravil. — Op. poroč.)

Einspieler: „Jaz le toliko vem, da je Maier mej delitvijo sv. olja nekaj blebetal: „Vse vem — bom vse povedal — čemu to ščuvanje i. t. d.“ (Očita se župniku, da je molčal na Maierjevo očitanje: pa če bi bil Maier res tako očitaje izrekel, ali se more župnik z njim prepirati mej delitvijo sv. olja? — Op. poroč.)

Na Forestijevu vprašanje pravi priča, da sta župnik in Kržič tepež zakrivila.

Einspieler prosi, naj se prebere zapisnik o tem, kako je Gašper Trupe začetek tepeža popisal.

Dr. Porzer podpre ta predlog, sodišče privoli, in zapisnik se prebere, iz katerega je razvidno, da je Janez Maier tepež začel.

Prebere se izjava dr. Platzerja, ki pravi, da se je Janez Maier jokal in župniku rekel: „Tega ste Vi krivi, ker ščujete, namestu, da bi ljubezen oznanovali.“ Tudi pravi, da mrtvaški zvonček Podkloštrum ni v navadi. Nadalje pové, da je župnik kmalu prišel umirajočemu delit poslednje sv. olje.

Podobno se glasi izjava trgovca Jožefa Kompoša.

Predsednik naznani, da zagovornik želi, naj se prebere neki članek iz „Freie Stimmen“, ki tudi Einspielerja obsoja v tej zadevi.

Dr. Porzer: „Temu se moram upreti, ker to ne spada k stvari in bi pravdo le na politično polje zavleklo.“

Dr. Abuja: „Želim in potrebno je, da se članek prebere v dokaz, da so tudi drugi dogodke tako sodili, kakor Foresti, da je torej on v veri živel, da piše golo resnico.“ Zagovornik se nadalje sklicuje na deželni zbor, kjer so Einspielerja obsodili kot „hujskača“.

Dr. Porzer: „Porotniki imajo že sami dovolj razsodnosti in ne potrebujejo, da bi jim pri tem pomagali deželni poslanci.“

Jože Dobernik, urednik „Freie Stimmen“, pravi, da je tudi on priobčil par člankov o tej zadevi, pa ne vé, ali je imel Foresti ravno tiste ali druge poročevalce.

Dr. Abuja: „Tudi Vi ste pisali podobne članke zoper Einspielerja, pa on je molčal in Vas ni tožil.“

Einspieler: „Ni res, da sem molčal. Poslal sem listu popravek „Die Wahrheit“.“

Predsednik naznani, da je sodišče po želji zagovornika sklenilo, da se preberejo govori poslancev Plavca, Ublna, Oraša in dr. Abuje v deželnem zboru, kjer so mahali po Einspielerji, — ker sodišče noče zagovorniku krajšati pripomočkov za brambo, čeravno deželni poslanci niso merodajni za razsodbo te pravde.

Dr. Porzer: „Zavoljo tega sklepa si pridržim pravico, da prosim na višjem mestu, naj se cela pravda ovrže.“

(Zdaj se preberejo ti govori. Pa kar je poslanec Einspieler na te govore odgovoril, in kar se je pozneje po časnikih kot neresnično popravilo, to se ni bralo.)

Preberejo se izjave provizorja Fr. Kolariča in župnika V. Krauta, da sta gosp. Einspielerja včasih nadomestovala, ter župnika Š. Stöckla v Št. Lenartu, da je res jedenkrat krstil otroka iz Podklošterske fare, ker župnika Einspielerja ni bilo doma.

Deželni poslanec Oraš izjavlja, da je zvedel, da je bil Einspieler na shodu v Klečah.

Deželna vlada izjavlja, da ne vé, pri katerih shodih je bil Einspieler.

Priča Fr. Treiber, mestni kaplan, pové, da je župnika Einspielerja dvakrat nadomestoval. Zavoljo krstov se ne vé spominjati, ali se morajo napovedati.

Marija Schrott (Einspielerjeva priča), babica, potrdi, da se krsti napovedujejo. Če se je torej eden otrok v Št. Lenartu krstil, gotovo krst ni bil župniku Einspielerju naznanjen, sicer bi bil ta že doma ostal. Sicer pa je bil otrok zdrav in bi bil lahko par dni čakal na krst, pa kumici (botrinji) se je mudilo, zato ga je v Št. Lenart nesla.

Marija Schultes (Einspielerjeva priča), babica, potrdi, da se morajo krsti napovedati.

Ker so mej tem časom zoper župnika Einspielerja še neko „zanemarjenje“ iztaknili, ki se je pa zgodilo še le pozneje, ko je bil Forestijev članek že davno pisan, predlaga dr. Abuja, naj se še ta reč na rešeto spravi.

Dr. Porzer pritrudi, da se bo vsaj pokazalo, da stvar ni taka, kakor so jo popisali nasprotniki. Rekli so namreč, da je neki posestnik brez spovedi in sv. popotnice umrl, ker ga je župnik Einspieler zamudil. Po izjavi prič je pa reč drugačna.

Gottfried Messner, kmetski sin iz Podkloštra, pové, da 2. oktobra župnika Einspielerja ni bilo doma, da je pa drugi dan takoj prišel njegovega očeta v sv. olje devat, spovedati pa se ni več mogel. Pa tudi prej ta dan bi se ne bil mogel spovedati, ker je bil že ob zavest.

Reza Messner, vdova za umrlim, pravi, da je bil župnik Kraut iz Bruce Podkloštrum in da je bil volje, bolnika v sv. olje djati, ako bi bilo treba. Čakali so pa rajši na domačega župnika.

Hus (Einspielerjeva priča), cerkovnik Podkloštrum, izpove slovensko, da je prišla Reza Messner k cerkovnici prosit, naj pride delati pomagat, ker je mož na smrt bolan. Cerkovnica je rekla, naj ga dá prevideti s sv. zakramenti, ker so gosp. Kraut tukaj. Reza Messner je pa rekla, da boče rajši še jeden dan čakati.

Zdaj so bile vse priče zaslišane in sodišče se je umaknilo, da sestavi vprašanja na porotnike. Vseh vprašanj je bilo trinajst. Potem poprime za besedo zastopnik tožiteljev. (Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Povodom smrti deželnega glavarja dr. Poklukarja) došle so nastopne sožalne izjave: Moje najodkritosrčneje sožalje na težki izgubi, ki je zadela deželo vsled smrti njenega deželnega glavarja. Poljedelski minister grof Falkenhayn. — Deželni odbor štajerski izreka deželnemu zastopu kranjskemu povodom izgube njenega visokostitega deželnega glavarja svoje sožalje. V odsotnosti deželnega glavarja dr. Alojzij vitez Schreiner. — Obžalujem odkritosrčno z Vami smrt Vašega zaslužnega deželnega glavarja, ki mi je bil ljub političen prijatelj in kolega. Knez Jurij Lobkovic, vrhovni deželni maršal. — Goriški deželni odbor izreka najtopleje sočustvo povodom težke izgube, ki je sosedno deželo Kranjsko in častiti deželni odbor vsled smrti deželnega glavarja dr. Poklukarja zadela. Grof Coronini. — Veleslavni deželni odbor vojvodine Kranjske prosim, da povodom smrti velezaslužnega in cenjenega gospoda deželnega glavarja dr. Poklukarja vsprejme moje najodkritosrčneje sožalje. Na Dunaji, dne 18. marca 1891. Grof Schönborn. — Povodom smrti tamošnjega deželnega glavarja, dr. Josipa Poklukarja prosi podpisani deželni odbor, da se blagovoljno vsprejme izraz najtoplejega sočustva na tem tužnem dogodku. Iz deželnega odbora koroškega. V Celovci, dne 18. marca 1891. Deželni glavar dr. Erwein. — Štajerski slovenski državni in deželni poslanci izražajo svoje najgloblje sočutje zaradi nenadomestljive izgube

velezasluženega deželnega glavarja in izglednega rodoljuba gospoda dr. Poklukarja. Vošnja k Mihael. — Slavnemu presidiu zemakeho výboru vévodství Krajiny v Lublani! Dovolujé sobě slavnému presidiu výboru zemského vysloviti svojí nejhlubší soustrast, že se všemohoucimu líbiti ráčilo povolati na večnost pána hejtmána zemského Ieh. Vysokorodi J. U. Dra. Jos. Poklukara, a přeji sobě, rby na místo jeho opět tak vzorný vlastenec a přítel lidu, jaky on býval, byl povolán; Znamenám se v nejhlubší úctě odány: Karel Schindler, bývali poslanec na radě fiske a kolega, c. kr. vrchní lesní rada, a ředitel statních in fundačních statku a lesu. Ve Vidni 19./3. 1891. — Dalje so deželnemu odboru izrekli sožalovanje: Deželni odbor v Poreči, c. kr. rudarsko ravnateljstvo v Idriji, c. kr. okr. glavarstvo v Novemestu, vodstvo c. kr. višje realke v Ljubljani, odbor odvetniške kamore v Ljubljani, okrajna cestna odbora v Metliki in Radečah, županstva v Metliki, Bledu, Toplicah in Mozelju. Državni poslanec Spinčič. Klubu slovenskih deželnih poslancev so došla sledeče pisma: V Praze, dne 18. III. 91. Slavný klube poslanců lidu slovinského! Isem strastně překvapen a hluboce dojat zprávou o úmrtí veleváženého kolegy našeho pana dr. J. Poklukara. Věčná škoda toho mužného a ne sympatičnejšího zjevu mezi poslanci Vašimi na říšské radě! Jak těžko za něho naleznete náhrady! Poznal jsem ho nejen v plenu sněmovny, ale i při práci v kommissích. Dobře nam v paměti, kterak on jediný se mnou ve kvotové deputaci měl znužilost opirati se bezohledné methodě bývalého ministra Dunajevského a kterak v berním výboru zastával se interestu lidového proti pretensim velikého majetku pozemkového. Měl velikou zkušenost parlamentární, byl svědomitým pracovníkem a vřelým přítelem svého lidu. My zachováváme jemu nejlepší, přátelskou, slovanskou úpominku a truchlime s Vámi nad stevřeným hrobem jeho. Prof. Dr. J. Kaizl, poslanec na říšské radě. — Klub poslanců slovinských v Lublani. Nejhlubším žalem uchvátila nás zvěst o úmrtí osvědčeného a statečného spolubojovníka za jazyk a práva Slovanů v této říši. V doktoru Poklukarovi oplakáváme s Vámi, bratři slovínští, rozhodného, nadšeného Slovana, nadaného, pracovitého politika, milého a upřímného druha. Veliká jest ztráta, kterou jste stíženi a těžký žal, který Vás skličuje. Nechat' tíži jeho uleví vědomí, že my nad Vltavou s Vámi je neseme! Iménem české národní strany svobodomyšlné. Prof. Fr. Tilšer. — Nad prerano izgubo zvestega voditelja in uzornega glavarja bratske nam dežele žalujejo z vami Goriški Slovenci. Slava njegovemu spominu. Goriško narodno društvo. — Budite mojim tumačem gorke sučuti nad preminučem Poklukara, meni nezaboravnoga od sastanka. Spinčič. — Hluboce zarconeni úmrtím slovutného vlastimila Poklukara odilime milými Slovinci těžkou ztratu velectěného sondařa zachováme čest památce Jeho. Přijměte a vyřidte srdečný pozdrav. Dr. Pravoslav Trojan se svými přátely.

— (Cesarica Elizabeta) došla je na otok Krk, kakor se poročá od tam.

— (Novi kostumi za slovensko gledališče.) Pri nedeljski predstavi igre: „Materin blagoslov“ imele bode naše občinstvo priliko občudovati krasne nove kostume, ki si jih je omislilo Dramatično društvo. Ti kostumi, v katerih nastopi igralno osebje v rečeni igri, narejeni so natančno po uzorcih dvornega gledališča na Dunaji, od koder si je Dramatično društvo izposodilo uzorce, ter so sestavljeni po kostumih za vlade Ludovika XV. Osobito nam je poudariti, da vse sodelujoče osebe: komandér, André, markiza, Marijeta, Marija, Chonchon ter mnogoštevilni Savojski nastopajo v pristnih kostumih. Po pravici torej pravimo, da je slovensko gledališče kos svoji nalogi, ter le pričakujemo, da za velike žrtve, ki jih ima Dramatično društvo (vsi kostumi stanejo čez 200 gld.), tudi občinstvo svojo dolžnost stori. Naposled nam je omeniti pohvalno, da je vse kostume izdelal društveni krojač gosp. Aleksij Ekar, zelo ukusno, solidno in ceno.

— (Šolski koncert „Glasbene Matice“.) Opozarjamo še jedenkrat čitatelje naše na današnji koncert „Glasbene Matice“. Vstop je prost članom „Glasbene Matice“ in drugih narodnih društev. Prostovoljni doneski za pokritje stroškov se sprejemajo pri vhodu. Začetek je ob 7. uri. Ne dvomimo, da bode redutna dvorana prav polna, kakor to zasluži zares lepi in zanimivi program.

— (Iz pisarnice Dramat. društva.) V igri „Materin blagoslov“, ki se bode pred-

stavljala v nedeljo, razdeljene so glavne vloge takole: Markiza pl. Sivry — gospa Danilova, Marijeta — gospica Slavčeva, Marija — gospa Zvonarjeva, Chonchon — gospica Nigrinova, komandér pl. Boisfleuri — gospod Borštnik, André — gospod Danilo, župnik — g. Sršen, Leustalet — g. Verovšek, Pierrot — g. Perdan. — O tej priliki omenjamo z veseljem, da bode g. Anton Foerster preskrbel glasbo za „Materin blagoslov“ v novem deželnem gledališču, kjer bode mogel nastopiti večji zbor, nego je to mogoče na skromnih deskah čitalnične dvorane.

— (Osobna vest.) Profesorja Vil. Voss in Baltazar Knapitsch na tukajšnji veliki realki uvrščena sta v osmi činovni razred.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) doposlalo je akademično društvo „Slovenija“ po svojem t. č. predsedniku g. L. Batič-u in po svojem t. č. blagajniku g. Franu Regally-ju, svoto 9 gld. 48 kr. kot prebitok od zneska, nabranega mej udi za venec, ki ga je položilo društvo na grob svojega častnega člana, Nj. ekscelencija prof. dr. Frana vit. Miklošiča. — Vrle Slovenijane, zahvaljujoč se za ta domoljubni dar, zagotavljamo, da nas je obveselil tem bolj, ker gledamo uprav v njem prepričanje mladih darovateljev, da je naše družbe zastava s slovi: „vse za vero, carja, dom!“ tudi njihov prapor.

— (Gledé kamniške železnice) pribaja nam iz občinstva opravičena pritožba, da se vozniki red premalo ozira na lokalne potrebe Ljubljane in kamniškega okraja. Zadnji vlak iz Kamnika odpelje se veliko prezgodaj, t. j. še pred 3. uro popoldne tako, da je za Ljubljance, ki imajo v Kamniku nekoliko več opravka, zelo neprilichen. Zlasti pa čutijo ta nedostatek izletniki, ki železnice vsled pomankanja večernega vlaka niti uporabljati ne morejo. — Ker je tudi zveza kamniških vlakov na gorenjske brez posebnega pomena, bi bilo pač želeti, da se prestavi vlak, vozeč iz Kamnika ob 10. uri popoldne morda na 1. uro popoldne, zadnji vlak pa vsaj na 7. uro zvečer. — Ta predlog priporočamo v blagohotno uvaževanje slavnemu obratnemu vodstvu državne železnice. —

— (Števílo učiteljev na Kranjskem.) Na javnih ljudskih šolah na Kranjskem in na meščanski šoli na Krškem službuje vsega vkupe 387 učiteljev; učiteljski izpit imelo jih je 341, zrelostni izpit 35, a 11 jih je bilo brez svedočeb. Učiteljic bilo je na Kranjskem 126 in sicer z učiteljsko preskušnjo 100, in zrelostnim izpitom 24. — Učitelj veronauka bilo je 289, in so bili ti, razven jednega nastavljeni po duhovnem oblastvu. Ženska ročna dela učilo je 69 učiteljic, a izpit imelo jih je le 4. Telovadba učila se je na 274 šolah, a učiteljskih mest je bilo izpraznjenih 27.

— (Gostilnica na Drenikovem vrhu) odprla se bode jutri.

— (Iz Opatije:) Zadnjič sem Vam javil, da so ob morskem obali našli mrtvo dete. Tri dni pozneje dobili so tudi brezsrčno mater neko Nežo M. iz Staregatrga pri Loži. Dne 3. t. m. bila je dete povila in je do 5. t. m. imela pri sebi v kuhinji, dne 5. t. m. pa vrgla v morje, potem pa se odpeljala na Reko, kjer so jo prijeli. Čudno je to, da gospodinja, pri kareri je služila, ničesar zapazila ni, dasi je bila skoro vedno v kuhinji.

— (Lokalni vlaki na drž. železnicah.) C. kr. obratna direkcija v Trstu naznanja, da se bode 22. t. m. začela zopet vožnja lokalnih vlakov na progi Trst-Boršt in Pulj-Vodnjan in sicer bodo vlakodhajali in prihajali skoro tako, kakor lansko leto.

— (Ogenj.) Včeraj ob 12. uri popoldne začelo je goret v Gorjušah, občina Brezovica, v okraji Kamniškem in pogorela so do tal poslopja petero gospodarjev.

— (Poletno gledališče v Zagrebu.) Kakor smo že poročali, zgradili bodo za letošnjo razstavo v Zagrebu tudi veliko poletno gledališče. Zgradba bode 48 metrov dolga in 27 1/2 m. široka, imela bode 87 lož in 400 sedežev a poleg tega bode še v parterji in na galariji prostora za 250 osob, katere bodo stale. Novo to letno gledališče Zagrebško bode veljalo kakih 20.000 gld.

— (Telefon.) V Pulju namerava se na državne troške prirediti telefonska zveza in jo zvezati s telefonom Dunaj-Gradec-Trst katere zveza se bode leta 1892 zgotovila. Gledé Ljubljane, preložila se je stvar na ugodnejši čas.

— (Žrtva zime.) Huda letošnja zima dobila je celo sredi Zagreba svojo žrtvo. Ko so v Bienički

ulici nedavno odvažali sneg, našli so pod njim mrtvo žensko truplo. Reva je zmrznila sredi ceste.

— (Razpisane službe.) Pri c. kr. moški kaznilnici v Mariboru je razpisanih več pazniških služb, namreč služba nadpaznika II. reda s 350 gld. letne plače; jedna, eventuelno dve pazniški službi I. reda z letno plačo 300 gld. in dve eventuelno štiri pazniške službe II. reda z letno plačo 260 gld. s 25% doklado in navadnimi emolumentami. Zahteva se znanje nemškega in slovenskega jezika. Prošnje do 8. aprila pri vodstvu kaznilnice.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 20. marca. Tukajšnja trgovska zbornica sklenila pridružiti se peticiji za železnico čez Karavanke.

Peterburg 20. marca. (Pol. Cor.) Otvoritev francoske razstave v Moskvi je sedaj za gotovo določena na pravoslavni velikonočni ponedeljek, 22. aprila st. st., to je na 4. dan maja.

Rim 20. marca. „Agenzia Stefani“ zanikava vest, da je poveljnik italijanskega brodivja v Sredozemskem morju zaradi dogodkov v Novem Orleansu dobil tajna napotila.

Pariz 21. marca. Pariškega mestnega zbora odsek posvetoval se je o raznih predlogih glede delavskih pojavov, ki se nameravajo 1. dan maja. Sklenil je predlagati v mestnem zboru, da se pridruži tem pojavom in prvi dan maja proglasi za dan počitka za mestne delavce. Misli se, da bode mestni zbor ta predlog vsprejel.

Serding 21. marca. V železnih in premogovih jamah Cockerillovih splošen ustanek. Ravnateljstvo poklicalo žandarme iz Lütticha. Velika razburjenost med ustajniki. Žandarmi odpodili radovedneže s kolodvora, kamor so se ustajniki umaknili. Množica kaže se izzivajoča.

Razne vesti.

* (Eksektivno prodalo) se je v Avstriji od l. 1885 do 1890 skupaj 11.985 posestev za 27 milijonov goldinarjev. Vknjiženega dolga se je napravilo v teh 5 letih za 1322 milijonov goldinarjev. Vsi na posestva vknjiženi dolgovi znašajo 3580 milijonov goldinarjev. Te številke so žalosten dokaz, da gre gospodarstvo rakovo pot, in da bode treba resno skrbeti, da se to stanje zboljša.

* (Avstrijska mesta,) katera imado po zadnjem ljudskem štetju več nego 50.000 stanovnikov, so sledeča: Dunaj, ima 1.355.255 prebivalcev, Praga 183.085, Trst 137.748, Levov 127.538, Gradec 112.771, Brno 94.753, Krakov 75.514, Černovce 54.040.

* (Telefonska zveza) mej Parizom in Londonom odprla se je dne 18. t. m. v Parizu. Trgovinski minister Roche in njega soproga ter angleški poslanik Lord Lytton bili so navzoči pri otvorjenju, ter se pogovarjali po telefonu z generalnim poštnim voditeljem v Londonu.

* (Razstava v Chicagu) utegne osobito zanimiva biti. Neki inženier konstruiral je bombo, v kateri je prostora za 45 osob. Z vrha velikega stolpa vrgla se bode ta bomba v veliko, kakor časa za šampajec konstruirano krnico in sleharni imel bo priliko poskusiti, kako je človeku pri srci, kader pade 300 metrov globoko.

* (Stara žena.) Na Angleškem umrla je te dni neka Ana Telford, rojena leta 1780, a nje mož, s katerim je bila poročena l. 1809, je še zdrav in opravlja vsa gospodarska dela sam.

* (Električno usmrtenje.) Bodoči teden nameravajo zopet električnim potom usmrtiti dva na smrt obsojena zločince v Novem Jorku. Kemlerjev stol je že došel v jetnišnico, kjer so se delale poskušnje z nekaterimi konji, ki so pri priči bili usmrteni. Torej zadnji grozni prizori pri prvem električnem usmrtenju neso imeli toliko upliva, da se ne bi v novič poskušal ta novi način izvrševanja smrtne kazni.

* (Moderni ljubimec.) V Kornenburgu obsodili so te dni nekega 20letnega hlapca Janeza Weigla zaradi poškušenege uboja na 6 let v zapor. Weigl zaljubljen je bil v 40letno, omoženo Marijo Kubat, ki ima že 5 otrok, a ker ni marala o nadležnem fantu nič vedeti, napal jo je na samotnem kraju in jo z debelo palico pretepal toliko časa, da je mislil, da jo je ubil. Žena pa ni bila mrtva naga le brez zavesti in fant prišel je v zasluženega kazen.

* (Pasja bolnica) ustanovila se bode v Odesi na troške nekega grškega, ondu stanujočega trgovca Rallisa. Ta mož je velik prijatelj pasjega rodu, in njegovim psi slové daleč po svetu. Lani so mu nekateri ušli in raztrgali siromašnega delavca. Rallis obsojen je bil, plačati več tisoč rubljev globe ter preskrbeti nesrečnikovo rodbino. Vzlic temu bil je pa narod tako razburjen, da se je Rallis umaknil za leto dnij iz Odesa. Zdaj se je povrnil in ustanovil pasjo bolnico in hiralnico.

Za vnanjo porabo. Bolečine udov, protinske in revmatične boleznin in vsakovrstna vnetja se z gotovim uspehom odpravijo s Moll-ovim „Francoskim žganjem“. Steklenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštenu poročju A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (4-3)

(Kislina „Giesshübler“) katera se vsled novih naprav le ob najhujši zimi ni razpošiljala, dobiva se zdaj zopet. To dietetično pijačo priporočali so najodličnejši zdravniki, kajti kiseline „Giesshübler“ zdravilna moč izkazala se je že mnogokrat uprav sijajno.

Piccolijeva mokrina za želodec
je ukusno in izdatno zdravilo, katero ureja funkcije prebavnih organov. Steklenica velja 10 kr. (81-36)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Javna zahvala.
Visokočastiti g. Janez Šabec, veleposestnik v Trstu, podaril je za zgradbo novega šolskega poslopja v Postojini veledušno znesek 200 gl.
Podpisano oskrbnitvo izreka tem potom preblagemu dobrotniku našega trga najtoplejšo zahvalo.
Oskrbništvo premoženja trga Postojina
dné 18. marca 1891.
F. Vičič. A. Kraigher.

Zahvala.
Slavna posojilnica v Logatci podarila je ljudskima šolama v Dolenjem in Gorenjem Logatci v nakup učnih pripomočkov znesek 40 gl. 15 kr., za kar se najtopleje zahvaljujeta
vodstvu ljudskih šol
v Dolenjem in Gorenjem Logatci.

Tujci:
20. marca.
Pri **Maliči:** Glaser, Schönplugg z Dunaja. — Baron Guttmannthal iz Grada. — Pl. Hoffmann iz Gorice. — Oblas iz Lože. — Walker iz Beljaka. — Supan, Wagenpfeil iz Celovca. — Harasowitz iz Bolonije. — Loy iz Kočevja.
Pri **Stenu:** Hoffmann, Popper z Dunaja. — Protte iz Pariza. — Dolenc iz Kranja. — Gaudia iz Ponikve. — Pl. Portuska iz Trsta. — Kramar iz Brežic. — Mollik iz Gorice. — Schmid z Dunaja.
Pri **avstrijskem cesarji:** Jan, Skumavec, Žerovnik, Černe iz Gorjan.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mokrina v mm.
20. marca	7. zjutraj.	727.1 mm.	5.6° C	sl. jzh.	d. jas.	0.71 mm.
	2. popol.	727.4 mm.	14.4° C	sl. jzh.	d. jas.	
	9. zvečer	728.8 mm.	4.2° C	sl. jzh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 8.1°, za 4.2° nad normalom.

Dunajska borza
dné 21. marca t. l.
(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gl. 92.65	gl. 92.90
Srebrna renta	92.65	92.90
Zlata renta	111.25	111.50
5% marcna renta	101.95	101.95
Akcije narodne banke	986	985
Kreditne akcije	310.50	311.25
London	115.55	115.35
Srebro		
Napol.	9.16 1/2	9.16
C. kr. cekini	5.44	5.42
Nemške marke	56.70	56.62 1/2

Zahvala.
Za neštnevilne dokaze prisrčnega sočutja in pravega spoštovanja, za krasne vence, častno spremstvo k zadnjemu počitku ter za ganljivo petje povodom britke izgube našega iskreno ljubljenega soproga in očeta, preblagorodnega gospoda
Dr. JOSIPA POKLUKAR-ja
izrekamo globoko ganeni najprisrčnejšo zahvalo svojo.
Od blizu in od daleč, mej boleznijo ter po smrti nepozabnega nam pokojnika došli dokazi najodkritosrčnejšega sočutja tešili so veliko našo boleost; saj so bili živa priča, kakó je rajnika vse ljubilo in spoštovalo.
Obitelj Poklukar-jeva.

(5) **Pri otročjih boleznih** (3)
potrebujejo se često kisline preganjajoča sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki zaradi milega uplivanja svojega na
GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najboljše lužne
KISELINE
katero radi zapisujejo pri želodčevi kislini, škrofeljnih, pri krvicel. otekanji žlez i. t. d., ravno tako pri katarjih v sapniku in oslovskem kašlju. (Dvornega svetnika Löschner-ja monografija o Giesshübl-Puchstein-u.)

Vsem prijateljem in znancem naznanjam žalostno vest, da je moja preljubljena jedina sestra, gospa
Ana Wapper roj. Pusswald
dne 17. marca 1891, po dolgi, mučni bolezni, predvidena s sv. zakramenti za umirajočo, v Gradci umrla.
Priporočam jo vsem v blag spomin in molitev.
Ljubljana, dné 20. marca 1891.
Irma Arko roj. Pusswald.

Na prodaj
je več vozov: 1 „Landaver“, 1 „brum“ in 2 odprta voza, vsi izdelani v Gradci; dalje prodajo se 3 konji, 2 para komatov, dvoje konjskih oprav in kar treba k zapregi. — Več se izv. na sv. Petra cesti št. 49 v Ljubljani. (224-2)

Mokrina
za želodec.
(Tinctura Rhei Comp.)
lekarja Piccolija v Ljubljani, narejena z večine iz samega pristnega kineškega revnja, je ukusno in izdatno zdravilo, katero ureja funkcije prebavnih organov. Razpošilja je izdelovatelj v zabojčkih po 12 steklenic. Jedna steklenica velja 10 kr. (712-23)

Kwizde
izključno priv.
restitucijska tekočina
umivalna voda za konje
rabi se nad 30 let z izbornim uspehom v mnogih dvornih hlevih, v velicah hlevih vojaških in zasebnih kot krepčilo pred in po težkih delih, proti podvitjam, izvinenjam, otrpenji kit itd., ter daje konjem posebno moč za brz tek.
Cena steklenici 1 gl. 40 kr.
Pristno blago z goreno varstveno znamko dobi se v vseh lekarnah in specializiranih trgovinah avstro-ogerskih. (163-1)
S pošto razpošilja se vsak dan z glavne zaloge:
Franc J. Kwizda
ces. in kr. avstrijski in kr. rumunski založnik, okrožni lekar v Kornenburgu pri Dunaji.

Učenca
ki je dovršil vsaj tretji razred realke ali gimnazije, vaprjemem.
(235-1) **Vaso Petričić.**

J. GIONTINI
knjigar in kupec s papirjem v Ljubljani
priporoča p. n. šolskim vodstvom in zasebnikom za nazorni pouk ravnokar izišli **II. del „Nazornega nauka“**, kateri ima naslov:
150 barvanih podob
najvažnejših strupenih in pitomih rastlin za prvi pouk.
Slovensko izdajo priredil **Ivan Tomšič**, učitelj na c. kr. vadnici in okrajni šolski nadzornik v Ljubljani.
Cena lepo vezane knjige gl. 3.50.

Nadalje izšle so sledeče novosti:
Kako je izgubil gozd. Povest. Spisal Hans Hopfen preložil A. Funtek. Cena 20 kr., po pošti 22 kr.
Tian Ling. Kitajski morskí razbojnik. Poslovenil Ivan Tkalec. Cena 20 kr., po pošti 22 kr.
Gabršek — Pedagogički letnik za leto 1890. Cena 1 gl. 50 kr., po pošti 1 gl. 60 kr.
Gabršek — Jezikoslovni pouk v ljudski šoli. I. Teoretični del. Cena 80 kr., po pošti 90 kr.
Bezljaj J. — Navod k početnemu risanju in oblikoslovlju. Cena 35 kr., po pošti 40 kr. (203-3)

Na najnovejši in najboljši način
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje.

JANEZ OGRIS
puškar
v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preskušene na ces. kr. izkušavališči ter zaznamenovane z znamko tega zavoda. (175-5)
Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Kuverte s firmo
(179-4) priporoča po nižji ceni
„NARODNA TISKARNA“
Največji izbor
Najnižje cene
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Živežni semenj v Idriji
vršil se bode letos zaradi praznika mesto na veliko sredo na veliki torek, to je: v dan 24. marca t. l.
Mestno županstvo v Idriji
(211-3) dne 12. marca 1891. **F. H. Goli.**
*****
V Škofji Loki
odda se pod dobrimi pogoji v najem ali na račun
gostilna „na Štemarjih“
od sv. Jurija naprej. (212-3)
Natančneje poizve se pri lastniku g. Valentinu Sušniku.

Zahvala in priporočilo.

Podpisana zahvaljujem se za zaupanje, izkazano rajncemu mojemu soprogu ter naznanjam p. n. naročnikom, da bodem nadaljevala svojega moža obrt, katero bode vodil jako vešč in za vse v to stroko spadajoča dela sposoben puškar, ki se izkaže z izvrstnimi spričevali najodličnejših tverdk. Proseč, da se zaupanje, katero je užival moj mož, ohrani tudi meni, in obcajuje solidno in dobro delo ter nizke cene, se priporočam

z odličnim spoštovanjem

Ivana Dimic,
puškarjeva udovala.

(237—1)

Posestvo na prodaj.

Zaradi starosti prodam svoje posestvo, oddaljeno 1/4 ure od postaje Lesce in eno uro od Bleda, ležeče sredi vasi v Hrašah, tik velike ceste. K temu posestvu pripada: **lepa hiša** v dva nadstropja z gostilno in lepim, prostornim dvoriščem ter vodnjakom; velik, prostoren hlev, trdno zidan. Na vrtu je **kozolca** 19 štantov na polji pa 7 štantov. Na vrtu zraven hiše je **200 mladih sadnih dreves**, na polji pa 35, katera, vsajena pred 20 leti zdaj že obilo sadja donašajo. Lani stržilo se je samo za jabelka 140 gld., dočim se je iz češpelj in hrušk naredilo mnogo mošta in žganja. Na vrtu je **drevesnica** v kateri je blizu **2000 mladih, cepljenih hrušk** in jabolk, katerih se je leto za letom prodalo za kacic 20 gld. **Zemlje**, ki je lepo obdelana, zorana, dobro gnojena in na kateri je posejanih 60 mernikov, je **10 oralov, travnikov je 13 oralov**, a dobro zaraščene gozda je **7 oralov**. Dalje je pri hiši 2 lepih brejih **kobil**, 5 lepih, velikih pisanih **krav**, 35 **janjcev**, 8 **prešičev** jako mnogo lepe **mrve** in obilo **žita**.

Cena posestva z vsemi pritliklinami je **9000 gld.**, brez pritliklin pa **6400 gld.**

Več pove lastnik

Janez Gogala,

v Hrašah, pošta in želez. postaja Lesce na Gorenjskem.

(233—1)

Pozornosti vreden stranski dohodek

ki se vedno veča in več let traje, morejo dobiti spretne in zanesljive osebe, ki pridejo mnogo z obištvom v dotiko. Neomadeževana preteklost je pogoj. Dosluzeni žandarji in podčastniki imajo prednost. — Vprašanja pod „G. S. 1891“ Građec poste restante. (84—7)

Gostilna

v hiši mej Rakekom in Cerknico, v Podskrajniku, tik okrajne ceste, s pravico točiti vino in žganje in prodajati tobak, s 3 sobami, kuhinjo, kletjo, drvarnico, kosom vrta za zelenjavo in, če potreba, s prostorom za kupčijo z lesom, se odda **takoj v najem pod ugodnimi pogoji**. — Več se izve pri lastnici **Mariji Stražišar** ondu. (223—2)

Nepresegljivo za zobe

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepevaljoča, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. — Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni ustni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepevaljoče, ohranjuje zobe svetlobele, a 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna

Ubald pl. Trnkóczy

diplomovani posestnik lekarne in kemik poleg rotovža v Ljubljani.

Dunaj: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna, Sackstrasse. — Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, pri sv. Frančišku, (ob jednem kemična tovarna), V, Hundsturmstrasse 113. (142—5)

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“, VIII, Josefstadtstrasse 30. — Dunaj: Lekarna dr. Ottona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckij“, III, Radeckijplatz 17.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Zobozdravnik Schweiger

stanuje hotel „Stadt Wien“

(pri Maliči)

št. 23 in 24 — II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne, od 2. do 5. ure popoldne

Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/2. ure.

Najnovije iznajdbe v zobozdravništvu. — Najboljši plombe, po barvi zobem prikladne. — Za vsa dela se jamči. (120—5)

Mišni uzoreci zasebnim naročnikom zastoj in franko. Uzorečne knjige za krojače, kakeršnih še ni bilo, nefrankovane in le proti uložbi gld. 20, kateri se odračunajo, kadar se blago naroči.

Blago za obleke.

Perivien in dosking za visoko duhovščino. Predpisano blago za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, gasilce, telovadce, livreje. Sukna za bilard in igralne mize, loden tudi nepremojljiv za lovsko sukne, blago, ki se sme prati.

Popotni plédi gld. 4—14 itd.

Kdor hoče kupiti vredno, pošteno, trajno, čisto volneno sukno in ne cenih tunj, ki se ponujajo od vseh strani in so komaj krojačevega plačila vredne, obrne naj se na trvdko

Jan. Stikarofsky v Brnu.

Največja zaloga sukna v Avstro-Ogrski.

Razume se, da ostaje mnogo ostankov v moji zalogi, v kateri je vedno za 1/2 milijona gld. avst. velj. blaga, in pri moji svetovni trgovini; vsak pameten človek pa mora spoznati, da se od takih malih ostankov in odrezkov uzorec ne razpošiljajo, ker bi pri več sto naročbah za uzorec nazadnje ničesa ne ostalo, in je torej sleparija, če nekatere trgovine s suknom vzlic temu inserirajo uzorec od ostankov in odrezkov in so v takem slučajni uzorci le od kosov in ne pa od ostankov, nakana takega postopanja je očividna.

Ostanki, ki ne ugajajo, se zamenjajo ali se pa denar vrne. Barva, dolgot, cena naj se pri naročbi ostankov naznani.

Razpošilja se le proti povzetju, nad gld. 10—franko. (93—6)

Dopisovanje v nemščini, madjarščini, češčini, poljščini, italijanščini in francoščini.

Najceneje kupijo se klobuki iz klobučevine za gospode in dečke pri

J. S. Benediktu

v Ljubljani, (220—2)

in sicer velja:

- Moderni kavalir-klobuk mešane barve . . . . . 1.— gld.
- Moderni, mehki klobuk iz klobučevine s širokim trakom in atlasovim podšivom . . . 1.60 "
- Ravno takšen brez podšiva . . 1.50 "
- Moderni, mehki, visoki klobuk iz klobučevine z ozkim trakom, kroj „Triglav“ . . . . . 1.50 "
- Klobuki za dečke od 1.— gld. do 1.20 "

Klobukov je obilo v zalogi in v vseh modernih barvah, isto tako dobé se po jako nizkih cenah najnovije kravate za gospode, katerih je na izbero velika zaloga.

Za pomladansko sezono

priporočá

Krasne vrhne sukne za gospode od 10 gld. do 30 gld.

„ obleke	„ „	12 „	34 „
„ vrhne sukne	„ dečke	6 „	18 „
„ obleke	„ „	4 „	18 „

iz dobrega, solidnega Graškega in Brnskega blaga v veliki izberi (230—1)

M. NEUMANN

v Ljubljani, v Slonovih ulicah.

BERNARD TICHÓ v BRNU

razpošilja:

Odrezke brnskega sukna 3.10 metrov, — za popolno obleko, — g d. 3.75.	Kraljevsko tkanino 1/4 široko, boljše nego platno, 1 komad 30 vatlov, 6 gld.
Odrezke brnskega sukna 3.10 metrov, moderno blago, 5 gld.	Domače platno 1/4 široko, gld. 4.50. 1/4 široko, gld. 5.50.
Odrezke brnskega sukna za vrhne sukne, 2.10 metrov, zgolj iz volne, 7 gld.	Šifon najnovejše vrste, 1 komad 30 celih vatlov, gld. 5.50.
Odrezke poletne preje grebenice 6.40 metrov, — za popolno obleko, — 3 gld.	Poletne ogrinjače 1/4 velike, sukančen, 1 kom. gld. 1.20. Čisto volnen, 1 kom. 2 gld.
Odrezke za pikétne telovnike z modernimi uzorki, pralne in zadostne za popolen telovnik, 1 gld.	Ripsove garniture s čopaki sestoječe iz dvoje pregrinjale za postelje in jednega za mizno, 4 gld.
Odrezke svilene preje grebenice za popolne hlače, 1.10 metra, 5 gld.	Srajce za delavce iz najboljšega Molinskega ali Rumburškega Oksforta, 3 komadi 2 gld.

Pošilja se po poštnem povzetju. — Uzorec najnovije blaga za obleke za gospode in gospé pošiljajo se brezplačno. — Listi z uzorci za krojače nefrankovano.

Pri Ferd. Bilini & Kaschu

v Židovskih ulicah št. 1

je velika zaloga najnovjših in najmodernejših

zavratnikov za gospode

po najnižjih cenah.

Za pomladansko in poletno sezono je na novo sestavljena zaloga

sukančnih rokovic za gospode in dame po 20 kr. in več; rokovic filpersé za gospode in dame po 40 kr. in več; svilenih rokovic za gospode in dame po 50 kr. in več; sukančnih rokovic za otroke po 15 kr. in več

a posebno opozarjamo dame na naše pristno barvane črne demant-rokovicé iz sukanca in svile.

Velika zaloga glacé in vojaških rokovic, garantovano najboljših lastnega izdelka.

Starejši zavratniki in rokovicé prodajajo se 50% pod kupno ceno. (232—1)

Velikansko peso

večno deteljo (Luzerne), mnogo-
vrstna semena za vrte in trav-
nike, zanesljivo kaljiva

prodaja po najnižji ceni (115-6)

Peter Lassnik v Ljubljani.

V AMERIKO.

VOŽNJI LISTKI

(135-5)

pri

nizozemsko-ameriški pa-
robrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7^a

DUNAJ.

Prospekti in pojasnila točno in zastonj.

Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

Alojzij Korsika

Glavna prodajalnica:
Tržaška cesta 10
poleg e. kr. glavne to-
bačne tovarne.

Odlikovana
umetna in trgov-
ska vrtnarija
v Ljubljani.

Podružnica:
Selenburgove ulice 6
vis-à-vis e. kr. poš. in
telegraf. uradu.

Podpisane se ponižno priporoča častitemu p. n. ob-
činstvu za izdelovanje **svežih šopkov in vencov za**
grobe in mrličje, s trakevi mnogovrstnih barv in baž
ter z napisi. Ima pa tudi veliko zalogo **suih vencov**
od najcenejših do najfinejših. Posebno opozarja na svojo
veliko zalogo **vrtnih in poljskih semen**, največ doma
pridelanih, ali pridobljenih iz tujih krajev, da jim naše
podnebje ugaja. Omeniti mora, da mora vsak trgovec s
semeni vedeti, od kod da je seme, ker sicer ne more jam-
čiti, če je za naše kraje. Pariška in francoska semena sploh
neso za naše kraje. Podpisane more jamčiti, da so **se-**
mena njegova pristna in kaljiva.

Podpisane prevzema tudi **kinčanje grobov** in
sploh vsa dela, spadajoča v stroko njegovo, ter jih izvr-
šuje **hitro, fino in po najnižji ceni.** Pri njem dobivajo
se tudi **raznovrstne rastline in ovetlice v loncih.**

Za obilno naročevanje priporoča se

z odličnim spoštovanjem

Alojzij Korsika.

(143-18)

Mlin z zemljiščem.

V Smarči poleg Kamnika ob Bistrici ležeci
mlin in žaga, kakor tudi k njima spadajoča **velika**
zemljišča (njive, travniki in gozdi) **prodajo se takoj**
pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji. — Zbog bližine do
lokalne železnice Kamniške ter zbog vedno močne vodne
sile, katero je mōči celo podvojiti, pripravno je to posestvo
osebito za kako večje obrtniško podjetje. Podrobna pojas-
nila daje lastnik

Janez Ferlinz

(204-2)

v Kamniku, na Štani h. št. 46.

Najboljše sredstvo

Prebavno vino

(Vinum digestivum Breymesser)

iz knezoškofjske dvorne lekarne v Briksenu

Mr. F. C. Breymesserja

je **najboljše in najsigurnejše sredstvo**,
da se hitro lečijo vsakovrstne **motivne pre-**
baviljanja ali zapeka.

Cena velike steklenice z navodilom za porabo
1 gld. Dobiva se v lekarni gosp. **J. Svobode**
v Ljubljani. (198-3)

za bolni želodec!

Prebavno vino

Prebavno vino

Lepo znano posestvo „pri Krači“

v Dovskem. (208-2)

Četrť ure od železniške postaje Laze (Laas) odda-
ljeno z lepo, eno nadstropje visoko hišo v kateri je pro-
dajalnica in gostilniški prostori, z lepim cvetličnim, sadnim
in vrtom za sočivje, s hlevi (štalami) skladiščem (magaci-
nom), njivami, travniki in logom, se odda za več let v
najem, oziroma se tudi prodaja. Natančneje se izve pri g. **J.**
Perdan-u, trgovcu na Cesarja Jožefa trgu v Ljubljani.

J. N. Potočnik

Kongresni trg št. 17

usoja si uljudno naznanjati, da je otvo-il na tukajšnjem trgu

moškrokrojaško podjetje

in se priporoča za mnogobrojna prijazna naročila, opirajoč se na dosežanje
večletno delovanje, posebno pa še gospodom e. kr. državnim uadnikom
za izdelavo **uniform.** (134-5)

Nizke cene pri najboljšem delu.

Zaloga piva v Ljubljani prve Graške delniške pivovarne

združeni pivovarni

Schreiner v Gradci in Hold v Puntigamu

je pri

M. Zoppitsch-u

Kolodvorske ulice št. 24 pritlično

kateri ima v svoji mestni in tranzitni ledenici v Ljubljani po
nizki tovarniški ceni na prodaj (173-2)

najboljše vrste vedno svežega piva

iz zgoraj imenovanih pivovarn ter pošilja mestnim kupovalcem
piva tudi potrebni led na dom brez vseh stroškov.

Na vprašanja odgovarja točno in frankovano.

Največja razpošiljalnica blaga v Brnu

Filip Ticho,

(99-6)

Zelny trh 21. **BRNO** Radničká ulice 17.

Ostanek

Razpošilja proti povzetju ali predplačilu:
Brnskega sukna, metrov 3-10, za celo moško obleko, dobre baže samo gld. 6-—.
Brnskega sukna, metrov 3-10, za celo moško obleko, boljše baže samo gld. 8-—.
Brnskega sukna, metrov 3-10, za celo moško obleko, najfinejšo baže samo gld. 10-75.
Brnskega sukna, črne barve, metrov 3-10, zadostujoč za salonsko obleko, jako trajno
samo gld. 9-—.
Metra 2, za ogrtač, v najfinejših barvah in blagih vrstah, samo gld. 6-—.
Grobenašto blago za pranje (da se sme prati, se jamči), v najnovjših nariših in
barvah, metrov 6-40, za celo moško obleko samo gld. 3-—.
Ostanek platnena blaga, sukančevu blago, ki se sme prati in v čudovitih uzoreh
metrov 6-40, za celo moško obleko samo gld. 4-—.
Ogrinjalo iz sukanca, 9 četrtnik dolgo, gld. 1-20; čista volna 10 četrtnik dolgo
gld. 4-—; popolnoma črna a svilnenimi resami (kašmírski robec za žalovanje)
gld. 4-50.

Blago za ženske obleke

v vseh načinih tkanja,
izvršbah in barvah, naj-
novije in najelegant-
nejše za pomladansko in
poletno sezono 1891/92.

Za celo obleko, dvojno široko,

v dobri baži 10 m gld. 3.50
v boljši baži 10 m " 6-—
v finejši baži 10 m " 8-—
v najfinejši baži,
čista volna 10 m " 9-—
v velefini baži,
čista volna 10 m " 13-—
francosko blago.

Črni kašmir,

saksonski izdelek, gladek,
progast ali rožast:
1 obleka 10 m, gladek
gld. 4.50.

1 obleka 10 m, progast
gld. 5.50 do najfin. vrste.

Angleški sefiri (platno),
najfinejše in najpraktičnejše
za domače in cestne obleke.

Novo!
1 cela obleka v Ia. baži
10 m gld. 5.50.
1 cela obleka v IIa. baži
10 m gld. 4-—.

Francosko blago, (satini),

ki se sme prati, za kar se
jamči.

Za celo obleko,

10 metrov:
v dobri baži . . . gld. 2.80
v fini baži . . . " 3.50
v najfinejši baži . . . 4.50
v atlasasti baži . . . 6-—

Jutni zastori,

turški uzorec kompletne
dolgoti prve baže gld. 3.50
druga baže gld. 2.50.

Tuniški zastori,

z zlatom pretkani, z vele-
finimi progami in čopi,
kompletna dolgoti v vseh
barvah gld. 4.50.

Garnitura,

2 posteljni pregrinjali in prt
iz jute . . . . . gld. 3.50
iz ripsa . . . . . " 4.50

Manilske posobne preproge

jako trajne,
ostanek 10-11 m gld. 3.40.

Plateno blago

kos-30 Dunajskih vatlov.

Cena kosu:

Rumbarško statvino platno,
5 četrtnik široko gld. 6.50.

Rumbarški oksford, pristne
barve, Ia gld. 6.50.

Rumbarški oksford, pristne
barve IIa gld. 4.50.

Šifon, dobre baže, a gld.
4.50, 5.50, 6.50 do gld. 9-—.

Domače platno, štiri četr-
trtnik široko, gld. 4.50, 5
četrtnik gld. 5.50.

Štefanijsko platno, pet četr-
trtnik široko, popolno na-
domestilo za platnene tka-
nine gld. 9-—.

Atlasasti gradl za posteljne
prevlake Ia gld. 8.50, IIa
gld. 5.50.

Platnene rjuhe brez šivi,
komad 2 m dolg gld. 1.10.
Kanefas, Ia baže za po-
steljne prevlake gld. 6-—.

Ženske srajce iz šifona ali
močnega platna, s čip-
kami, 6 komadov gld. 3.50.
iz najboljših Rumbarške
tkanine s svičarsko ve-
zenino 6 komadov gld. 6-—.

Ilustrovani modni katalogi zastonj in franko. — Uzorci pošljejo
se na zahtevanje od vsega blaga zastonj in franko.

Oznanilo.

Po želji slav. odbora in čast. društvenikov
čitalnice prevzel sem stalno

čitalniško restavracijo

in bodem odslej postregel tudi z **obedom.**

Meni do sedaj izkazano naklonjenost si
hočem ohraniti z vsestransko skrbno in dobro
postrežbo.

Slavno občinstvo najuljudneje vabim ter se
udano priporočam (206-3)

JOSIP TRINKER

restavrater Ljubljanske čitalnice.

Dober ključar na stroje

ki je preskušeni kurjač, vsprejme se takoj.

Pojasnila se dajejo v pisarni tovarne za barvarski les, Frana Josipa cesta št. 5, pri tleh. (227-2)

Dorsch-evo olje iz kitovih jeter

najčistejše, najsvježejše in najuplívnejše vrste medicinalno olje iz kitovih jeter. Staropreverjeno sredstvo proti kašlju, zlasti pri plüčnih boleznih, škrofeljuh itd. Mala steklenica 50 kr., dvojna steklenica 90 kr. Bergensko Dorsch-evo olje iz kitovih jeter v trioglatih steklenicah 1 gld. (793-40)

Deželna lekarna „Pri Mariji Pomagaj“ Ludovika Grečel-na

v Ljubljani, na Mestnem trgu 11.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztopljajoče

domače sredstvo. (131-4)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Postna razpošiljatev vsak dan.

Na Drenikovem vrhu

je gostilna zopet otvorjena. (236-1)

steklenice

za pivo

z žičastim (dratenim) zamaškom

so najizbornejša, obče priznana priprava, da se pivo vzdrži dolgo sveže in dobro. — Dobivajo se v velikosti po

1/2 7/10 in 1 liter

s potrebnimi klejavimi (gumijevimi) oevimi po jako nizki ceni v Ljubljani pri

Franu Kollmann-u zaloga steklenine, porcelana in svetilk. (190-4)

Najnovejše!

Dežne plašče, žakete in mantelete

za dame in dekleta

ima veliko zalogo ter po nizki ceni (229-1)

M. NEUMAN

v Ljubljani, v Slonovih ulicah.

Najnovejše!

ALOJZIJ KUNST

založnik obuvala

Židovske ulice 4 v Ljubljani, Židovske ulice 4.

Na ogled in izbiro postavljena je bogata, raznovrstna zaloga gotovih ženskih, moških in otroških čevljev, lastne fabrikacije

kateri se prodajajo po znižani ceni. — Naročila vsake vrste izdelajo se točno in po ceni. Mera se skrbno hrani. Pri naročilih po pošti naj se pošlje čevljev-vzorec. (202-3)

KAROL TILL, Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Archiv für Heimatskunde Krains
von **Franz Schumi**
Geschichtsforschungen, Quellen, Urkunden und Regesten.
4 zvezki, namesto 16 gld. le gld. 3-35.

Prirodopis v podobah
živalstvo v 250 podobah
v porabo
pri nazornem nauku.
Cena 3 gld.

Poslovne knjige, kopirne knjige, knjige beležnice, zapisne knjige, naročninske knjige, beležni bloki, knjige za perilo, skrilne knjige, potne papirne knjige.

Pisni papir:
Konceptni in kancelijski papir za odvetnike, urade, trgovce, vojaške pisarne in notarje.
Dokumentni papir.

Velika zaloga vsega šolskega orodja.

Vse risalne materijalije:
Risala, risalne deske, risalna ravnila, kotniki, ravnila, kockasta ravnila, prožne deščice, pritrjevalni žeblički, skledice za tuš, barve, čopiči, tuš.

Novosti v papirni konfekciji, cartes de correspondance, razkošne kasete, najfinejše narejene, s cvetlicami in raznimi umetnimi utiski.

Pismeni papir s kuverti v kasetah in mapah, v formatu četrтинke in osmerke, s pismenimi glavami in tiskanimi firmami.
Vizitnice.

Utisnjeno galanterijsko blago iz usnjene lepenke, omotki za cvetlične lonce, toki za krtače, toki za užigalne klinčke, okenski predložki, mizni položki, šivankine blazinice, delavske torbice, pečni zastori, časopisne mape, stenske torbe, torbe za karte, okviri za fotografije, svetilnični krožniki, papirni koši, srajčnovratniški kartoni, toki za glavnike, krožniki za kozarce, toki za škarje, Etageres. (708-23)